

Dossiernr: MD.0016

ADVIES

Advies van het College voor geschillen medezeggenschap defensie aan de Bevelhebber der Koninklijke Marechaussee naar aanleiding van een verzoek om advies inzake een tussen:

- 1 De Commandant van het District Koninklijke Marechaussee Zuid-Holland/Zeeland, zijnde het hoofd van de Eenheid, hierna te noemen: de HdE, enerzijds

en
- 2 De Medezeggenschapscommissie van het District Koninklijke Marechaussee Zuid-Holland/Zeeland, hierna te noemen: de MC, anderzijds

gerezen geschil met betrekking tot de beveiliging van pand '700'.

Verloop van de procedure

Medio 2000 is door de Marra de beslissing genomen dat de Staf van het District Zuid-Holland/Zeeland de Koningin Beatrix Kazerne (KBK) te Den Haag zou verlaten en dat deze Staf zou worden ondergebracht in het pand '700' aan de Van Alkemadelaan te Den Haag. De vrijgekomen bureauruimten zouden worden herbelegd ten behoeve van de Staf Kmar. In het Programma van Eisen vastgesteld door de Staf Kmar d.d. 21 juni 2000 is ten aanzien van de beveiliging van pand '700' bepaald dat het gehele (district)stafgebouw zal worden beveiligd door middel van een indringersdetectiesysteem (infrarood detectie) in verblijf- en verkeersruimten, dat het binnendringen in het gebouw wordt gedetecteerd, met melding naar de districtsmeldkamer en de dichtstbijzijnde 24-uur brigade KMAR te Den Haag (technische beveiliging).

In november 2000 wordt besloten tot de instelling van de stuurgroep herbelegging KBK, verwezen wordt naar de instellingsbeschikking d.d. 14 november 2000. In deze stuurgroep en de ter ondersteuning van de stuurgroep ingestelde werkgroep nemen – tezamen met anderen - deel de HdE en twee vertegenwoordigers afkomstig uit de MC.

Uit de overgelegde stukken blijkt dat de beveiliging van pand '700' ter sprake is geweest in de vergadering van de stuurgroep d.d. 29 november 2000 en de vergaderingen van de werkgroep d.d. 12 januari 2001, d.d. 1 februari 2001 en d.d. 14 februari 2001.

Op grond van een door de Sectie Bijzondere Dienst/Beveiliging vastgestelde classificatie van pand '700' is door of vanwege hogerhand uiteindelijk besloten om dit pand fysiek te gaan beveiligen vanwege de aanwezigheid ter plekke van o.a. wapens en JD-archieven (medio juli 2000).

De uitvoering door middel van patrouillegang geschiedt met ingang van 26 februari 2001 door de Brigade Kmar Den Haag Beveiliging.

In de overlegvergadering van 21 augustus 2001 geeft de MC te kennen dat zij destijds akkoord is gegaan met een technische beveiliging. De fysieke beveiliging is in het overleg tussen HdE en MC in het geheel niet aan de orde geweest, de MC wenst overigens ook niet in te stemmen met de inmiddels toegepaste wijze van beveiligen.

Bij brief d.d. 11 september 2001 geeft de HdE aan dat de personele uitbreiding van de Brigade Kmar Den Haag Beveiliging, als gevolg van taakuitbreiding van die eenheid wordt onderzocht. In dit kader wordt ook onderzoek ingesteld naar alle te beveiligen locaties door deze Brigade, waaronder dus pand '700'.

In afwachting van de uitkomst van het onderzoek stelt de HdE de MC voor dat de huidige fysieke beveiliging wordt voortgezet als interim-oplossing. In de overlegvergadering van 2 oktober 2001 geeft de MC aan dat niet kan worden ingestemd met het voorstel. De HdE informeert de Bevelhebber der Koninklijke Marechaussee over het ontstane geschil tussen partijen (brief d.d. 3 oktober 2001 van de HdE aan de B-Kmar), met het verzoek om de voorgeschreven procedure ex artikel 31 Besluit medezeggenschap defensie te volgen.

Bij brief d.d. 5 november 2001 deelt de Bevelhebber het College mede dat sprake is van een geschil als bedoeld in artikel 31, eerste lid van het BMD, betreffende de toepassing van artikel 27, eerste lid onder e en artikel 30, eerste lid BMD en wordt het College verzocht het geschil in behandeling te nemen.

Desgevraagd door het College licht de MC haar standpunt schriftelijk nader toe.

Bij brief d.d. 14 december 2001 overlegt de MC aan het College een afschrift van haar brief d.d. 31 oktober 2001, gericht aan de HdE. In dit schrijven geeft de MC gemotiveerd haar zienswijze met betrekking tot het geschil weer, met het verzoek deze brief en de op de zaak betrekking hebbende stukken (afschriften van vastgestelde notulen van de overlegvergaderingen) te overleggen aan de Bevelhebber en aan het College.

Aanleiding verzoek

De aanleiding voor het verzoek ligt in het geschil dat is ontstaan tussen de MC en de HdE inzake het door de MC geclaimde adviesrecht ex artikel 27, eerste lid onder e BMD.

Standpunten van partijen

Standpunt van het Hoofd van de Eenheid.

De HdE is van mening dat de MC niet om advies als bedoeld in artikel 27, eerste lid onder e van het BMD behoefde te worden gevraagd omdat alle aangelegenheden met betrekking tot de herbelegging van de KBK, waaronder ook de beveiliging van pand '700', in de advisering door de stuurgroep c.q. de werkgroep van de stuurgroep aan de orde zijn geweest. De vertegenwoordigers van de MC participeren met mandaat van de MC in de stuurgroep en de werkgroep, waardoor efficiënt en effectief zaken kan worden gedaan.

De vertegenwoordigers van de MC zijn aanwezig geweest of konden aanwezig geweest zijn in de vergaderingen van de stuurgroep en de werkgroep. Tijdens deze bijeenkomsten zijn geen opmerkingen gemaakt door de vertegenwoordigers van de MC ter zake van de voorliggende kwestie.

Nu de MC middels de deelname aan de stuurgroep en de werkgroep direct betrokken is geweest in de besluitvorming kan niet worden gesteld dat niet is voldaan aan het vereiste van overleg, gericht op overeenstemming.

Bezwaren hadden in de stuurgroep en werkgroepbijeenkomsten naar voren kunnen worden gebracht, hetgeen niet is gebeurd.

De HdE wijst er tenslotte op dat de MC destijds wel akkoord is gegaan met de wijze waarop de besluitvorming inzake de technische beveiliging heeft plaatsgevonden in de stuurgroep c.q. de werkgroep. Ten aanzien van de in het geding zijnde wijziging, waarbij de technische beveiliging wordt omgezet in een fysieke beveiliging, ontkent de MC - in een overigens zeer laat stadium - dat besluitvorming in genoemde fora kan plaatsvinden.

Standpunt van de MC

Naar de mening van de MC dient de (voorgenomen) maatregel inzake de fysieke beveiliging van pand '700' ter advisering aan de MC te worden voorgelegd, alvorens de HdE ter zake een definitief besluit kan nemen. De MC beroept zich op het bepaalde in onderdeel e van artikel 27, eerste lid BMD.

Ten aanzien van het primair genomen besluit inzake de technische beveiliging merkt de MC op dat ter zake van dit onderwerp al overeenstemming tussen partijen was bereikt op grond van de inhoud van het programma van eisen voor het pand '700' welk stuk inhoudelijk reeds in december 1999 aan de MC bekend was gemaakt. Het (informele) overleg tussen partijen over dit programma was afgerond ruim voor de instelling van de stuurgroep en de werkgroep. De instemming van de MC met een technische beveiliging van pand '700' is dus niet tot stand gekomen in de stuurgroep dan wel de werkgroep.

Vanaf 21 juni 2000 is het onderwerp nieuwe werklocatie van de Staf van het District, naderhand genoemd de herbelegging, in vrijwel elke overlegvergadering ter sprake geweest (als agendapunt, dan wel op de actiepuntenlijst).

De MC verwijst ter ondersteuning van haar stelling naar de overgelegde afschriften van notulen van een groot aantal overlegvergaderingen in de periode 21 juni 2000 tot en met 2 oktober 2001.

Omdat in mei van 2001 de verkiezing van de nieuwe MC heeft plaatsgevonden en de nieuwe leden moesten worden ingewerkt, heeft de MC in die periode nagelaten om formeel kenbaar te maken dat zij het niet eens was met de inmiddels in gang gezette wijze van beveiliging.

Overigens heeft de MC, zodra haar duidelijk werd dat uitvoering werd gegeven aan de betwiste voorgenomen maatregel tijdens een informeel overleg met de HdE haar standpunt wel kenbaar gemaakt (mei 2001).

De MC betwist het standpunt van de HdE inhoudende dat de stuurgroep en de werkgroep bij wijze van mandaat de herbelegging KBK konden afhandelen. Naar haar mening heeft de deelname aan de stuurgroep en de werkgroep het karakter van informatievoorziening c.q. voorbereiding van de besluitvorming. De definitieve besluitvorming kan slechts geschieden nadat overleg tussen partijen heeft plaatsgevonden conform het bepaalde in het BMD.

De MC wijst voorts op de afspraak gemaakt in de overlegvergadering van 18 december 2000 inhoudende dat het onderwerp formeel weer in de overlegvergadering wordt geagendeerd na het ontstaan van verschil van mening tussen partijen; dit is dan ook gebeurd ten aanzien van de beveiliging pand '700' en wel voor de overlegvergadering van 21 augustus 2001.

Ten aanzien van de inhoud wijst de MC er op dat zij van mening is dat de fysieke beveiliging een te groot beslag legt op de personele capaciteit van de Brigade Kmar Den Haag Beveiliging.

De MC benadrukt dat de status van de MC-leden in de stuurgroep en de werkgroep nimmer formeel is vastgesteld.

Tenslotte meent de MC dat de HdE ten onrechte gebruik maakt van de bevoegdheid om ingeval van het ontbreken van overeenstemming de maatregel ex artikel 32, tweede lid BMD te treffen, aangezien hij (te) lang heeft gewacht met besluitvorming hieromtrent.

Behandeling ter zitting

Partijen zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op de zitting van 15 februari 2002.

Van deze behandeling ter zitting is een verslag gemaakt, dat hier als ingelast dient te worden beschouwd.

Een bemiddelingspoging is door het College niet ondernomen.

Overwegingen van het College

Het College stelt primair vast dat in het onderhavige geschil tussen partijen niet ter discussie staat dat de voorgenomen maatregel betreffende de beveiliging van pand '700' is aan te merken als een aangelegenheid betreffende de organisatie en werkwijze binnen de diensteenheid (artikel 27, eerste lid onder e BMD), vanwege het feit dat de fysieke beveiliging moet geschieden door personeel van een onderdeel van de Kmar district Zuid-Holland/Zeeland, te weten de Brigade Kmar Den Haag Beveiliging. De gekozen wijze van beveiliging heeft gevolgen voor het personeel van voornoemde Brigade. Het opdragen van deze werkzaamheden betekent een uitbreiding van werk en extra werkdruk vanwege het nijpende tekort aan personeel.

Partijen verschillen van mening ten aanzien van de beantwoording van de vraag of de MC in casu een adviesrecht toekomt, omdat de stuurgroep en de werkgroep, waarin de MC heeft deelgenomen, in de gelegenheid is (geweest) om te adviseren over de beveiliging pand '700'. Het HdE meent dat, nu in de stuurgroep en/of de werkgroep geen bezwaar is gemaakt tegen de omzetting van technische beveiliging in fysieke beveiliging, hij er van uit mocht gaan dat deze kwestie geregeld was.

De MC meent daarentegen dat de werkzaamheden van de stuurgroep en de werkgroep een voorbereidend karakter hebben (fase van voorbereiding van besluitvorming door de HvE) en dat zij in een daarop volgende fase haar rechten conform het bepaalde in het BMD kan uitoefenen (fase van advisering door de MC over (een) voorgenomen maatregel(en)).

Het College merkt hierover het volgende op.

In de instellingsbeschikking d.d. 14 november 2000 is geen bepaling opgenomen ten aanzien van het mandaat van de (leden van de) stuurgroep. De opdracht luidt dat de stuurgroep advies uitbrengt over de een aantal met name genoemde onderwerpen die samenhangen met de herbezetting van de KBK, de dependance aan de Van Alkemadelaan 700 daaronder begrepen.

Het instellingsbesluit geeft geen uitsluitsel ten aanzien van de beantwoording van de vraag hoe deze advisering door de stuurgroep aan het HdE moet worden geduid (voorbereidend in het kader van de besluitvorming dan wel tevens adviserend op grond van het BMD).

De positie van de deelnemende MC-leden heeft de stuurgroep wel bezig gehouden, aangezien de eerste Kolonel M.M. Langbroek in de stuurgroepvergadering van 29 november 2000 expliciet heeft gevraagd naar de status van de MC-leden in de stuurgroep. Het door het MC-lid gegeven antwoord inhoudende dat de MC door de deelname direct is betrokken bij het proces, stemde kennelijk niet tot tevredenheid van de stuurgroep, aangezien e.e.a. zou worden uitgezocht, hetgeen helaas nooit is gebeurd.

Hieruit kan in ieder geval worden afgeleid dat consensus ten aanzien van de positie en status van de deelnemende MC-leden aan de stuurgroep en de werkgroep destijds reeds ontbrak.

Nu uit de overgelegde bescheiden en hetgeen mondeling is toegelicht blijkt dat partijen geen consensus hebben c.q. geen duidelijke afspraken hebben gemaakt over de positie en de status van de MC-leden in de stuurgroep en werkgroep en over de status van de advisering door de stuurgroep, oordeelt het College dat niet mag worden aangenomen dat door de deelname van MC-leden aan deze gremia de formele uitoefening van medezeggenschapsrechten op grond van het BMD kan worden gefrustreerd.

De wijze waarop ten aanzien van de herbelegging van de KBK is geopereerd doet denken aan de voorgeschreven wijze van overleggen ingeval van reorganisaties bij de Kmar. In de voorbereidingsfase van besluitvorming wordt een plaats ingeruimd voor de medezeggenschap. In de daarop volgende besluitvormingsfase wordt de MC formeel om advies gevraagd.

Gelet op het voornoemde zijn er voldoende aanknopingspunten om te komen tot het oordeel dat de zienswijze van de MC juist is. De behandeling van de herbelegging KBK in de stuurgroep moet worden aangemerkt als de voorbereiding van de besluitvorming ter zake. Naar het oordeel van het College valt uit de verstrekte gegevens niet af te leiden dat de MC op enigerlei wijze heeft ingestemd met afhandeling door de stuurgroep van de op grond van het BMD adviesplichtige aangelegenheden.

De gekozen wijze van werken ontslaat de HdE niet van de verplichting om in de besluitvormingsfase de MC op grond van artikel 27 BMD formeel om advies te vragen ten aanzien van adviesplichtige voorgenomen maatregelen, zoals de beveiliging van '700'.

Deze zienswijze van het College wordt ook nadrukkelijk ingegeven door het feit dat de deelname aan de stuurgroep en werkgroep, zonder dat daaraan duidelijke afspraken over positie en status ten grondslag liggen, niet mag leiden tot de uitholling van de krachtens hogere regelgeving voorgeschreven medezeggenschapsprocedure.

Het feit dat vanuit de stuurgroep dan wel de werkgroep geen opmerkingen zijn gemaakt over de gekozen wijze van beveiligen, alsook de omstandigheid dat tussen partijen een afspraak is gemaakt over de inbreng van knel- en/of beslispunten in de overlegvergadering kunnen het College niet tot een andersluidend oordeel doen komen.

Het College stelt tenslotte feitelijk vast dat de HdE zijn maatregel ex artikel 30, tweede lid BMD uiteindelijk schriftelijk ter kennis aan de MC heeft gebracht omstreeks 19 oktober 2001. Deze mededeling is weliswaar laat geschied, doch het BMD schrijft ter zake geen (fatale) termijn voor.

Het College heeft nota genomen van het feit dat de taken en werkzaamheden van de Brigade Kmar Den Haag Beveiliging op niet lange termijn opnieuw worden gezien en herverdeeld in verband met een uitbreiding van het werk vanwege de opgedragen beveiliging van het huis van de Kroonprins te Wassenaar. De classificatie van pand '700' komt eveneens weer aan de orde, omdat kan worden gekozen voor de verwijdering van bepaalde geclassificeerde objecten uit het pand.

Advies

De Bevelhebber der Koninklijke Marechaussee wordt geadviseerd te beslissen dat de beveiliging van pand '700' ter advisering op grond van artikel 27, eerste lid onder e BMD, aan de MC wordt voorgelegd.

De thans ontstane situatie ten aanzien van de classificatie van het pand '700' en de herverdeling van taken en werkzaamheden in verband met de te verwachten uitbreiding van werkzaamheden kan eveneens in de advisering worden betrokken.

Den Haag 5 maart 2002.

Het College voor geschillen medezeggenschap Defensie,

A.J.C.M. Geers
voorzitter

B. Langeveld
secretaris

G.J.J. Heerma van Voss
lid

C.R. Niessen
lid